

FARMACEUTEN IN DE OVERGANG

TEKST: OEGE PENNING

Veel patenten op medicijnen zullen de komende jaren aflopen. Het wegvallen van die bescherming maakt de gevestigde farmaceuten kwetsbaar.

Medicijnen zijn over het algemeen duur en hakken in op de financiële positie van de patiënt of die van zijn verzekeraar. De hoge prijs die veelal voor medicijnen gevraagd wordt, vindt zijn oorsprong in de op patenten gebaseerde monopoliepositie van grote fabrikanten van merkmedicijnen zoals AstraZeneca, GlaxoSmithKline, Pfizer, Merck, Novartis en Sanofi.

Het systeem van patenten is nodig om onderzoek te stimuleren en de producenten in staat te stellen de gepleegde R&D-investeringen terug te verdienen: gemiddeld duurt het twaalf jaar en kost het 800 miljoen euro om een succesvol medicijn te ontwikkelen. Echter, wat gebeurt er als een patent expireert en dus de monopoliepositie verwatert? Dan nemen de zogenaamde generieke producenten het stokje over.

AANTREKKELIJK GEPRIJSD

Generieke producenten bestormen de markt met merkloze namaakmedicijnen (replica) wanneer een patent expireert. De productiecosten van pilletjes, crèmes of andere medicijnen zijn vaak erg laag. Ingrediënten die worden gebruikt zijn veelal goedkoop en met de hedendaagse technologie kunnen al snel vele duizenden pilletjes, tube-tjes en strips per dag worden geproduceerd, tegen een aantrekkelijk lage prijs.

Het is echter niet zo dat enieder lukraak de markt kan bestormen. Generieke producenten zullen enige jaren voor het expireren van een patent al actie moeten ondernemen om voor de door hen geproduceerde kopieën goedkeuring te krijgen van overheidsinstanties zoals de FDA (Food and Drug Administration) in de Verenigde Staten en de EMA (European Medicine Agency) in Europa.

Als de deur die de concurrentie voorheen buiten hield van het slot gaat, duiken de

generieke medicijnproducenten de markt op en beginnen merkloze medicijnen te verkopen tegen een veel lagere prijs dan de merkmedicijnen. De grote merkproducenten bekijken dit natuurlijk met argusogen, ondernemen vaak nog stappen om het patent te verlengen of de generieke producent anderszins dwars te zitten, maar zullen uiteindelijk toch de handdoek in de ring moeten gooien.

Sommige merkproducenten proberen via eigen generieke producenten het geweld te pareren. Zo heeft merkproducent Novartis een dochteronderneming, Sandoz, die

generieke medicijnen produceert. Pfizer meldde zich recentelijk in de strijd om de Duitse generieke producent ratiopharm, maar zag dat deze poging strandde. Teva, de grootste generieke producent ter wereld, won de strijd.

Teva is een van oorsprong Israëliësch bedrijf dat staat genoteerd aan de Nasdaq met een marktwaarde van 57 miljard dollar en dat in 2009 14 miljard dollar omzette. Teva is marktleider in de Verenigde Staten en na de recente overname van ratiopharm voor 3,6 miljard dollar nu ook de grootste in Europa. Teva wordt ge-